

שבולת בשדה

להכיר את משפחת הדגנים המאכילה ונותנת חיים לכל אוכלוסית העולם.
נציגיה החשובים הם: חיטה, אורז ותירס, ומצטרפים אליהם - שעורה, שבולת
שועל, דוחן ושיפון.

חומרים:

- תפזורת המורכבת ממושגים ומילים הקשורים לדגנים.
- תמונות של שבולים, קציר, דיש, אלומות, לחם ועוד.
- שבולים מסוגים שונים.
- דגני מאכל קנויים: גרגרי חיטה, שעורה, בורגול, סולת, קמח ועוד.
- גזיה או מקרוגל.

מהלך הפעילות:

לפנינו אוסף פעילויות קצרות אותן אפשר לעשות עם הילדים. לא חייבים להספיק
הכל.

1. מחלקים את **התפזורת** למשתתפים, עליהם לזהות את המילים,
באפשרותנו להאיר את משמעות המושגים על ידי הצגת החפצים
והתמונות. למשל:
האם ידעתם? ש...
אביב - בתנ"ך: זמן הבשלת החיטה והשעורה.
סולת - קרבן מנחה.
שבולת - התבוננו בסוגי השבולים והשוו את הדומה והשונה.

2. פעילויות אוכל:

- **שבולית וגרגרים** - הוציאו מהן את הגרגרים, מה טעמים? מה צבעם? האם הם רכים או קשים?
- **קלי** - מה קורה לגרגרים בחום? הם קלים יותר ללעיסה? שים גרגרי חיטה ותירס במיקרוגל.
- **קמח** - נסה לטחון את גרגרי החיטה בין שתי אבנים. כמה חיטה צריך לגדל ולטחון כדי להכין ככר לחם?
- **סוגי מאכל מדגנים** - בדוק בצלחות שלפניך - אורז, חיטה, תירס, סולת, קוסקוס, קמח, לחם ועוד - זהה ושוחח.
- **מה אוכלות הפרות?** - את החציר שהוא גבעולי ועלי השבולים וכן תבואות פשוטות.

3. אפשר גם לספר על:

- **ביות החיטה** - האדם הקדמון המלקט נדד בעקבות המזון. הגילוי כי אפשר לזרוע את הגרגרים, איפשר לו לשנות את חייו ולהיות תושב קבע המגדל את מזונו.
- **קציר, דיש** - באם יש תמונות אפשר להשוות את השנוי בצורת העבודה מהעבר להווה.
- **קרבנות ומנחות** - "ואם תקריב מנחת בכורים לה', **אביב קלוי באש** גרש כרמל תקריב את מנחת בכורך" (ויקרא ב', י"ד).

"בזיעת אפך תאכל לחם"

כ	מ	י	נ	י	מ	ה	ת	ע	ב	ש	א
ר	מ	ו	ע	ת	ד	ג	כ	ע	ח	י	פ
ק	ב	ה	נ	מ	ל	ב	י	ב	א	ב	נ
ל	ע	ו	ש	ת	ל	ו	ב	ש	ד	ו	ח
י	ו	כ	נ	י	ב	ו	ס	ע	ר	ל	ו
ו	ב	ג	פ	י	צ	ד	ק	א	ש	י	ד
ט	ר	ג	ר	ג	נ	ע	ל	מ	ע	ת	ג
א	ח	ה	כ	ו	כ	ס	פ	ת	ו	א	נ
ר	ל	ק	ח	ל	ב	ח	נ	י	ר	ל	י
ק	צ	מ	ז	ר	ו	א	ר	ר	ה	ו	מ
נ	ו	ח	י	ט	ה	ש	ו	ס	ג	מ	ח
צ	ש	ס	ו	ק	ס	ו	ק	ב	י	ה	ל

עומר	שעורה	אביב
קוסקוס	שבולת שועל	בורגול
שבעת המינים	אורז	מלען
קמח	תירס	שיבולית
דגנים	סולת	גרגר
שבולת	אלומה	בר
קורנפלקס	בירה	דיש
דוחן	קלי	מוץ
לח	חיטה	סובין